

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an ———— 20 coroane.
Pe jumătate de an ———— 10 coroane.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Arad, Strada EMINESCU. Nr. 35.
Telefon pentru oraș și comitat Nr. 266.

Cu ocaziunea Anului nou P. S. Sa părintele nostru Episcop diecezan IOAN I. PAPP a trimis Majestății Sale Regelui următoarea telegramă omagială:

**Majestății Sale Ferdinand I.
Regele tuturor Românilor,**

București.

Ajunși să prăznuim și noi acest nou an civil la sânul patriei mame, profundul sentiment de recunoștință îndreaptă ochii inimii și cugetul minții noastre către Majestatea Voastră cu rugămintea umilită, ca, pe lângă asigurarea devotamentului nostru de credință neclătită și de supunere omagială să Vă îndurați preagrațios a ne permite să Vă urâm din adâncul sufletelor noastre an nou fericit și îndelungată viață tichită, spre a realiza pe toată linia idealul, ce Vă preocupă.

Trăiască Majestatea Voastră!

Trăiască dinastia română, în veci în fruntea României-Mari.

IOAN I. PAPP,

Episcopul ort. român al Aradului, locțiitor de mitropolit, atât în numele său cât și al întregului cler și popor ort. român din părțile de dincoaci de Carpați.

Majestatea Sa a binevoit a răspunde prin următoarea telegramă.

București—Cotroceni 16/1 1920.

Cu vie mulțumire am primit urările ce-mi aduceți din partea clerului ortodox din părțile de dincolo de Carpați, din partea mea Vă urez la toți un an fericit, binecuvântat de domnul cu belșug și cu bine.
FERDINAND.

Solidaritatea internațională poate singură salva Europa.

Popoarele Europei sunt în pragul desnădejdei: entuziasmul victoriei a lăsat loc pretutindeni unei cumplite deziluziuni, pe care incapacitatea conducătorilor și ignoranța masselor o fac zilnic mai adâncă și mai greu de vindecat. Bunul simț popular vedea în sfârșitul războiului posibilitatea unei refaceri morale și materiale,

care să reînceapă era de prosperitate dinainte de 1914. Conflictul european s'a sfârșit însă fără să se sfârșească. Vicleșugul nerod al politicianilor improvizati diplomați, a făcut din cea mai frumoasă izbândă militară, originea unui haos, în care nimeni azi nu se mai poate călăuzi. Și am ajuns, un an după armistițiul lui Foch, să ne întrebăm când va începe războiul din nou.

Spărtura dintre Aliați se arată din ce în ce mai adâncă, aducând cu sine o slăbiciune revoltătoare față de foștii dușmani: Nemți, Unguri sau Bulgari. Tratatul dela Versailles, așa de aspru în formă, e aproape inocent în fond, și învingătorii de eri se întreabă dacă învinșii vor avea posibilitatea să-l execute. Popoarele care au suferit mai mult în lupta pentru libertate: Franța, Italia, România, — se văd părăsite în cea mai grea situație economică și financiară, la capătul căreia le așteaptă falimentul și anarhia. Nu există pe tot continentul o singură voință hotărâtă, — afară poate de cea dela Moscova. Slăbiciunea sau nepăsarea țin locul oricărui program de reforme.

Unde e frumoasa solidaritate a Aliaților, pe care am admirat-o până la 11 Noemvrie 1918? De ce a dispărut oare cu ultima lovitură de tun?

„Uniunea sacră“, așa de proslăvită în gazete, a dispărut — între partide ca și între țări — îndată ce primejdia comună a încetat. Căci ea nu era bazată pe un miracol întâmplat într'o noapte, ci numai pe frica de batalioanele lui Ludendorff.

Când s'a pus problema împărțirii câștigurilor și a reparării pierderilor, egoismul a reluat locul ce-i fusese pentru un moment uzurat. Recursele fiind limitate, fiecare s'a repezit să se servească mai întâiu. Povestea e veche, și miră doar pe naivi. Care om cu bun simț și-a putut închipui vreodată că leul va lua partea cea mai mică? Și cine a îndrăznit să creadă că, în societatea omenească, dreptatea va învinge interesul?

Deviza a fost: *fiecare pentru el*. Și naționalismul s'a deslănțuit pretutindeni, în forma-i cea mai strâmtă și mai puțin simpatică.

Realitatea e însă pe cale să se răsbune de șarmaneale patimi omenești. E cineva care să nu vadă că Europa va pieri, dacă fiecare țară nu va pricepe că numai practicarea unei cât mai largi solidarități poate repara cu încetul urmările a cinci ani de nebuție?

Noua atitudine morală, politică și economică, trebuie să fie bazată pe ideea că, acum mai mult decât oricând, *interesul tuturor e interesul fiecăruia*, că individul nu poate trăi dacă societatea piere, că un Stat nu poate exista când celelalte mor.

Trebuie ca toate contestațiile politice sau teritoriale să fie rezolvate cât mai curând, prin înțelepciunea ambelor părți interesate. Ce rost are gâlceava pentru un oraș sau o provincie, când toată țara amenință să piară în mizerie și desnădejde? Oare un an pierdut pentru muncă serioasă și productivă, care ar înlătura perspectiva foametei sau a răscoalei, nu face mai mult bine patriei decât o discuție intransigentă, fie chiar pornită din cel mai frumos naționalism?

Trebuie de asemenea ca egoismul economic să facă loc unei conlucrări financiare și comerciale, unei politici de colaborare industrială, unui ajutor reciproc leal și eficace. Să se renunțe cât mai curând la himera că un popor are vreun folos trăind izolat economic de celelalte, sau abuzând de împrejurarea că posedă anume produse ce lipsesc aiurea. Ce bine ar simți America să doarmă pe un sac de aur, sau România să lanțezească pe un sac de grâu?

Conceptia aceasta de solidaritate internațională, ce pare atât de firească, începe să-și facă, încetul cu încetul, loc în Occident. Guvernanții de pretutindeni, cari adesea nu sunt mai luminați decât profanii pe cari vor să-i conducă, sunt datori s'o priceapă cât mai curând.

Spre a împiedica dezastrul omienirii, popoarele Europei trebuie să-și dea mâna în mod leal. De acest ajutor reciproc, dreptatea cere ca națiunile mici din Răsărit să profite printre cele dintăiu.

I. E.

S. Serbescu.

Din minunile universului.

— Lumi locuite. —

Nu e mult, decând se credea, că nenumerabilele stele, cari împodobesc firmamentul, sunt niște puncte matematice menite a delecta ochii și privirile muritorilor. Cu progresele științelor exacte și mai ales ale astronomiei părerile acestea s'au spulberat pentru totdeauna. S'au făcut o mulțime de descoperiri și astăzi se știe, că licăririle acelea misterioase sunt sori imenși, așezați de noi la distanțe în fața cărora chiar și fantazia cea mai bogată rămâne mută. Puține dintre descoperirile acestea însă au făcut atâta zarvă în lume și îndeezebi în cercurile învățaților, ca deschiderea discuției, că pe lângă umilul nostru glob

ar putea fi locuite și alte astre de ființe inteligente. La început problema nu a fost luată în serios și mulți învățați și astronomi se simțeau îndatorați să o atace și să o îleie în bătaie de joc. Primii, cari s'au ocupat de această chestie din punct de vedere științific au fost *R. Proctor* în Anglia și *C. Flammarion* în Franța.

Până astăzi însă nu avem probe absolute sigure, că există viață pe cutare sau cutare astru; totuși a sustine, că între miliardele de corpuri, cari populează universul singur pământul se bucură de privilegiul vieții, înseamnă a apăra o teză falsă din punct de vedere științific și filozofic. Nu se poate ca infinitul acesta să fie făcut de dragul omului, ca acesta să fie modelul perfecțiunii în univers. *Herschel* a spus-o de mult: „Astronomia trebuie să ne lămurească, să ne convingă, că nu omul pământesc e singura creațiune a Atotputernicului și că pământul nu e unica locuință a ființelor vi-țuitoare și raționale” (*G. Todica: Zări din univers*). Creațiunea e cu mult mai variată și în variațiune, ca în toate, nu cunoaște margini.

* * *

Trei par a fi în genere condițiile principale de viață pentru ființele organice. Întâi o rigiditate oarecare a corpului respectiv și în legătură cu aceasta o temperatură potrivită. Din acest punct de vedere stelele fixe și soarele nostru, cari sunt corpuri gazoase cu temperaturi de mii de grade, nu pot fi locuite de ființe vii. Pe pământ încă au început primele faze ale vieții abia atunci, când era acoperit de o crustă solidă destul de considerabilă. O a doua condiție e prezența apei pe un corp cereș, a vaporilor de apă, a carbonului și în fine prezența unei atmosfere, deși s'au aflat chiar pe planeta noastră microorganismele, cari trăiesc și fără oxigen, așa numitele „*anerobite*”. (*C. Flammarion: Sfârșitul lumii*).

Să vedem acum, cari dintre astrele pe cari le înregistreză știința, îndeplinesc cel puțin în parte aceste condiții. Mii de stele cari ornează bolta cerească și formează un câmp bogat de exploatare pentru astronomie, desigur nu; și anume din motivele indicate mai sus. Asupra unora dintre corpurile opace, cari, asemenea fluturilor de noapte, rățăcesc în jurul acestor focare gigantice știința și fantazia omenească deocamdată nu sunt îndreptățite a construi nici măcar ipoteze. Ne rămâne deci de explorat modelul nostru sistem solar, care în intensitate e echivalent cu un fir de nisip în pustiu Saharei.

(Va urma)

ricii creștine conform obiceiului strămoșesc și cu un fast demn de însemnătate și bucuria zilei.

Sf. Liturghie a servit-o P. S. Sa părintele nostru episcop *Ioan*, asistat de preoțimea din localitate. În cursul serviciului d-zeesc a hirotesit intru protopresbiter pe părintele Dr. T. Botiș.

Sfințirea apelor s'a făcut pe malul Murășului. Procesiunea impozantă a pornit dela catedrală, la orele 10 și jumătate și a parcurs străzile *Lazar Vilmoș*, *Eminescu*, *bulevardul Regina Maria* și pe lângă primărie a trecut la țărnuț Murășului. După sfințirea apei și aruncarea crucei în Murăș, P. S. Sa a stropit cu aghiasmă drapelul regimentelor din Arad, și trupele în cursul defilării lor admirabile și însoțită de sborul îndrăzneț alor 9 aeroplane, ce pluteau de asupra imensei mulțime de oameni, plini de admirație și entuziasm sfânt.

Arhimandriți noi. P. S. Sa părintele nostru episcop *Ioan* a binevoit a hirotesii, în cursul sf. Liturghii servită în 9/22 Ian. a. c., pe P. C. L. *Roman R. Ciorogariu*, protosincol și președinte al Consistorului eparhial din Oradea-mare și *Nicolae Ivan*, protosincol și președinte al Consistorului din Cluj, intru arhimandriți.

Urăm I. P. C. L. mulți fericiți ani!

Hirotesje. P. S. Sa părintele nostru episcop diecezan *Ioan I. Papp* a binevoit a hirotesii intru protopresbiter onorar pe părintele Dr. *Teodor Botiș*, director și profesor al Institutului teologic și al școlii normale diecezane.

Hirotonire. Candidatul *Mircea V. Nicola*, ales de paroh în comuna Horea Arada, din tractul Cămpenilor, a primit darul preoției prin punerea mânilor P. S. Sale părintelui nostru episcop *Ioan*, la sf. Liturghie servită de P. S. Sa Duminică în 5/18 Ianuarie a. c.

Consacrarea mitropolitului din Blaj. Sfințirea noului mitropolit din Blaj, a I. P. S. Sale Dr. *Vasilie Snciu*, a avut loc în ziua de anul nou în biserica catedrală din Blaj. A luat parte la actul solemn și A. S. R. principele moștenitor *Carol*. Biserica noastră a fost reprezentată prin protopresbiterul *Lazar Tritean* și Dr. V. Bologa.

Adunarea generală a Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, care din cauza războiului nu s'a putut ținea din anul 1913, a avut loc în Sibiu, în zilele de 28 și 29 Decembrie 1919. A luat parte, între număroși oaspeți, și dl. *Nicolae Iorga*, președintele ligii culturale și al Camerei. Adunarea generală s'a deschis în sala festivă a Asociațiunii prin președintele *Andrei Bârseanu*, după care a vorbit dl. *Nicolae Iorga*, dezvoltând într-o cuvântare clasică programul cultural de azi încolo al Asociațiunii, la realizarea căruia va trebui să muncească întreaga suflare românească. În numele C. D. R. a salutată adunarea dl. *Valeriu Braniste*, asigurând Asociațiunea de sprijinul moral și material al guvernului român. Adâncă impresiune a făcut cuvântarea reprezentantului Românilor din Basarabia, dl. *Buzdugan*, care salutată Asociațiunea în numele țărănilor din Basarabia. S'au trimis telegrame omagiale M. Lor *Regelui* și *Reginei* și A. S. R. moștenitorului de tron *Carol*. După ce s'au ales comisiunile, la orele 1 d. a. a avut loc în sala cea mare dela Unicum o masă festivă în onoarea dlui *Iorga*, la care s'au rostit mai multe cuvântări.

Duminică după serviciul divin în catedrala ort. și în biserica gr. cat. s'a deschis ședința a II-a la orele 11. Comisia pentru cenzurarea raportului își prezintă raportul prin dl. Dr. C. Bucșan.

Se constată că, cu toate greutatele celor șase ani din urmă averea „Asociațiunii” s'a mărit complectându-se biblioteca și muzeul. Se propune primirea rapoartelor și să exprime o adâncă mulțumire comandamentului trupelor din Transilvania, care a donat muzeului o bogată colecție de arme și minereuri.

O mare bucurie a stârnit vestea că M. S. Regele primește să fie președintele de onoare al

Asociațiunii. După aceste rapoarte propune ca dl. *N. Iorga* să fie ales membru de onoare al Asociațiunii, ceea ce s'a primit cu bucurie. Se mulțumește corpului VII de armată pentru drapelul reg. 50 dela Alba Iulia din fosta armată austro-ungară, dăruit Asociațiunii.

S'a propus întemeierea unui fond cultural „N. Iorga”, la care s'a și iscălit suma de 100.000 cor. Colecta va continua. Se va continua și colecta A. Vlaicu.

Se mulțumește Consiliului Dirigent pentru suma 300 mil cor., din care se vor înființa bibliotecile populare și se va ajuta școala Asociațiunii.

În noule statute se prevede ca membrii comitetului central să fie 20 în loc de 12 și taxele de membrii să se urce la 500, 250, 20 și 5 lei.

Dl. maior *Mărgăritescu* propune să fie socotiți membri și aceia, cari vor ridica case naționale la sate.

Se propune și se ia act despre fuzionarea școlii Asociațiunii cu liceul de stat, iar d-na *Bârseanu* anunță reînființarea școlii de menaj și industria casnică.

la cuvântul dl. *N. Iorga*, arătând ce rol a avut Liga culturală în răspândirea culturii, și care trebuie întărită.

Urmează raportul comisiei de candidare, fiind raportor dl. *M. Voilean* și alegerea următorului comitet:

Prezident: A. Bârseanu, viceprezident: Dr. V. Suci, membri ordinari 20: P. Cosma, Dr. N. Bălan, Oct. Goga, Dr. V. Stan, Iulian Marian, Dr. I. Lupaș, gen. Moga, Ion F. Negru, I. Agărbiceanu, Dr. D. Borcea, G. Precup, N. Togan, Dr. Octavian Rusu, Dr. V. Bologa, Dr. Ioan Bunea, Dr. Iosif Blaga, general Boeriu, general Florian, Dr. Ban, Dr. Dăianu; membri suplenți 10: Ioan Mota, Traian Scorobel, Gavrilă Todică, Aurel Popescu, Dr. N. Drăgan, G. Poponea, Dr. G. Preda, Ioan Vătășan, Dr. I. Bârlea, Zen. Păclisau.

Biserica ortodoxă în Jugoslavia. Ziarul otoman „*İdam*” anunță că tratativele începute între plenipotențiarul sârb d. *Gavrilović* și Patriarhia greacă din Constantinopol pentru încheierea unei înțelegeri în ceea ce privește modul de administrație al bisericii ortodoxe din noile teritorii ce revin regatului jugoslav, s'au terminat.

Iată textul acestei înțelegeri:

1. Bisericile ortodoxe din teritoriile anexate Sârbiei, după războiul balcanic din 1913, cum și o parte din eparhia de Voden, trec sub conducerea spirituală și administrativă a sinodului și guvernului jugoslav.

2. Întreaga eparhie de Strumița, trece de asemenea sub conducerea sinodului și statului sârb.

3. Toate eparhiile ortodoxe din Bosnia și Herțegovina vor face parte în viitor din biserica sârbă.

4. Patriarhia ratifică unirea bisericii munte-negrene cu cea sârbească

5. Guvernul sârb va plăti odată pentru totdeauna ca despăgubire Patriarhiei suma de un milion dinari.

6. Se lasă în sarcina guvernelor sârb și grec regularea modului de funcționare a comunităților religioase elene din noua Sârbie, Chestiunea înființării unei patriarhii sârbe la Ipek se lasă pentru un moment în suspensie.

Repatrierea Românilor internați în Serbia Guvernul sârbo-croato-sloven a dat ordin, că toți românii originari din Bănat sau alte regiuni, cari au fost luați prizonieri sau internați de către autoritățile sârbești, să fie îndată puși în libertate și repatriați.

Pentru înfrânarea speculei, în viitor nu se vor mai libera autorizațiuni de import-export decât persoanelor cari au dreptul a practica comerțul, având firmă înregistrată la tribunal. Autorizațiunile de import-export le liberează Ministerul de Industrie și Comerț din București sau Direcțiunea Regională din Cluj numai în urma avizului favorabil al Camerei de Comerț și Industrie și numai pentru articolele neprohibitice. Pentru schimbul de mărfuri în cantități mai mici între localitățile învecinate cu frontiera, din și în spre Jugoslavia și Ungaria, s'a instituit o Comisiune Regională compusă din delegatul Ministerului de Industrie și Comerț, șeful Vamii și delegatul Camerei de Comerț și Industrie. Această comisiune funcționează în localul Camerei de Comerț unde sunt a se adresa cererile timbrate.

Invitare la abonament.

Rugăm abonații noștri, onorata noastră preoțime și învățătorime, să stăruie pentru lăfșirea organului nostru în cercuri cât mai largi. În schimbul sprijinului material și moral, de care se cucură foaia noastră, ne vom nizu și noi, ca ziarul nostru să corespundă tuturor așteptărilor îndreptățite ale publicului cetitor. Abonamentul care face

Pe un an 20 cor.

Pe 1/2 an 10 cor.

Pe 1/4 an 5 cor.

se trimite prin mandat postal la Administrația tipografiei diecezane, Arad, Strada *Eminescu*. Numele abonentului, locuința și poșta ultimă, să fie scris corect și legibil.

Administrația.

INFORMAȚIUNI.

Boboteaza in Arad. Sărbarea Botezului Domnului din anul acesta a fost o manifestație religioasă atât de impozantă, de care n'a mai văzut Aradul. Concursul trupelor române ne-a dat posibilitatea a prăznui această mare sărbătoare a bise-

Cantități însemnate de mărfuri, încărcate pe două vapoare, au sosit din Canada pe seama ministerului de comerț la Constanța. Majoritatea acestor mărfuri se compune din stofe, haine gata confecționate, ciorapi, flanele etc. Din lipsă de vagoane însă deocamdată nu pot fi puse la dispoziția publicului.

Ciuma decimează în Ucraina. În Ucraina ciuma decimează cumplit. După știrile sosită, reiese că e vorba de ciuma pulmonară nu cea bubonică, cum se credea la început. Pe toată frontiera românească cordonul sanitar a fost întărit, ca să nu străbată această cumplită epidemie și la noi.

Extras din ordonanța Nr. 21 și 25.

Comandamentul Trupelor din Transilvania ordonează, că

1. Vor fi considerați ca vinovați toți aceia, cari fără rea credință, prin localuri publice, în gări, trenuri, în restaurațiuni, pe străzi, vor vorbi sau vor discuta în orice chip știri, fie adevărate, fie închipuite sau își vor da păreri despre operațiunile de război sau despre situația și mișcarea trupelor, precum și cei ce vor critica poruncile date de autoritățile militare, sau orice alte măsuri cu privire la armata română.

2. Cei ce se vor face vinovați de una dintre poruncile de mai sus, se vor pedepsi de judecători militari cu închisoare până la un an și amendă până la 2 mii lei.

Când însă faptele de mai sus, se vor săvârși cu gând de spionaj sau trădare, pedepsele vor fi cu mult mai aspre, după legile de război.

PARTEA OFICIALĂ.

Concurese.

Pentru îndeplinirea postului de învățător-cantor la școala confesională ort. rom. din comuna **Odvoș** (județul Arad), se scrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala,” cu următoarea dotațiune anuală: 1. Salar în bani dela comuna bis. 1200 coroane. 2. Cvarțir cu 2 chilii, cuina, cămară, cocină și $\frac{1}{2}$ grădină. 3. Spesele de conferință 40 cor. 4. Scripturistica 40 coroane. 5. Curatorat 80 cor. 6. Vâruiț 40 cor. 7. Competiunța de lemne din pădurea urbarială, după dreptul legal al învățătorului (circa 3 stângini) 8. Venitele cantonale indatinat. 9. Întregirea de salar precum și adausele și ajutoarele se vor cere dela stat. Dela învățătorul ales se recere să fie cântăreț, capabil de a înființa și conduce cor, cu remunerație de 200 cor; a instrua școlarii în cântări funebrele; a conduce școlarii în Dumineci și sărbători la sf. biserică și la alte funcțiuni liturgice.

Reflectanții la acest post se vor prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare la sf. biserică din Odvoș, pentru a-și arăta desteritatea în cântare și tipic. Cererile de concurs ajustate conform regulamentului, cu documentele necezare și adresate Comitetului parohial din comuna Odvoș, se vor înainta oficiului protopopesc din Mariaradna.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Procopiu Givulescu* m. p., protopresbiter tractual.

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc vacant din **Cladova**, protopopiatul Radnei, să scrie concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala”, pe lângă următorul beneficiu.

1. Locuință liberă în natură cu grădină. 2. În bani gata din repartiție dela comuna bisericască suma de 660 coroane. 3. Rebonificarea

dela izlaz pentru pașune 16 cor. 4. Din pădurea urbarială lemne în preț de 46 cor. 5. Arenda dela pământul învățătoresc $\frac{1}{2}$ sesiune suma de 16 coroane 20 fileri. 6. Patru stângeni lemne de foc pentru învățător aduși în curtea școlii în preț de 130 cor. 80 fil. 7. Folosința unei pruniște în „Dâmbul Otarului” în preț de 10 cor. 8. Camăta de după capitalul în curs din vânzarea lemnelor din pădurea urbarială 6 coroane. 9. Pentru cantorat preste tot 50 cor.

Să notează, că ajutorul de stat pentru întregirea salarului învățătoresc pe baza legii XVI din 1913, a fost auterior votat.

Pentru încălzitul salei de învățământ 8 metri lemne de foc în natură. Pentru curatorat 20 cor. Spese de conferință, când participă, 20 cor. Dela înmormântări până la 7 ani una coroană. Alesul are să conducă strana și să instruiască școlarii în cântările bisericesti, având a-i conduce în Dumineci și sărbători la sfta Biserica. Dintre recurenți vor fi preferiți cari vor ști să înființeze cor bisericesc.

Reflectanții la acest post sunt poțiti a-și trimite recerșele instruite regulamentar și ajustate cu atestat de apartenență, comitetului parohial gr. or. rom. din Cladova pe calea oficiului protopresbiterial gr. or. rom. din Mariaradna, județul Arad, având a se prezenta sub durata termenului concursual, în sfta Biserică din Cladova spre a-și dovedi desteritatea în cântare și tipic.

Mihail Jurca m. p. președintele comitetului par. *Dimitrie Dehelean* m. p., notarul comitetului parohial.

În conțelegere cu: *Procopiu Givulescu* m. p., protopresbiterul tractual al Radnei.

Nr. 192/1919.

Pentru ocuparea postului de capelan temporal pe lângă preotul Gheorghe Aurariu din parohia de clasa a II-a **Cutina**, tractul Belințului, să scrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Jumătate din sesia parohială;
2. Jumătate din intravilanul parohial;
3. Jumătate din pășunea ce se revine după sesie și
4. Jumătate din toate venitele împreunate cu postul de paroh.

Eventuala întregire dela stat ca capelan.

Reflectanții la acest post sunt poțiti a-și instrua petițiile concursuale în senzul concluzului Nr. 84/1910 al sinodului eparhial, pentru parohii de clasa a II-a și într'o Duminecă, ori într'o sărbătoare, a se prezenta în sf. biserică din Cutina, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Petițiile concursuale, adresate comitetului parohial, să trimit oficiului protopresbiterial gr. or. rom. din Belinț (Belenceze, Temes megye).

Alesul va plăti dările după pământul ce-l beneficiază și va catihiza pe elevii dela școala gr. or. rom. din Cutina fără remunerație.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Gherasim Sârbu*, protopresbiter.

Nr. 461/1919.

Pentru întregirea vacantului post de preot din parohia de clasa I **Dubești**, din protopresbiteratul Belinț, se scrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Un intravilan parohial.
2. O sesie parohială, după foaia catastrală, parte fânaț, parte arător.
3. Stolele legale.
4. Bir preoțesc de fiecare număr de casă 15 litere, jumătate grâu, jumătate cucuruz sfărmat, orf în caz când careva n'are bucate, plătește în bani cu prețul curent.
5. Întregire dela stat, pentru care însă parohia nu ia asupra sa nici un angajament.

Alesul e îndatorat a solvi toate dările după întreg beneficiul parohial și a catihiza la școala confesională din loc fără altă remunerație. Parohia fiind de clasa I, dela reflectanți se pretinde cvalificație de clasa întâiu.

Reflectanții vor avea să-și așternă petițiile, ajustate cu documentele recerșute, precum și cu

atestate despre eventualul serviciu prestat, protopresbiterului tractual **Gherasim Sârbu** în Belinț, județul Timiș și să se prezenteze într'o Duminecă sau într'o sărbătoare în s. biserică din Dubești, spre a-și arăta desteritatea în rituale și oratorie.

Prezentarea se va întâmplă conform §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii, dovedind mai nainte protopopului tractual, că are cvalificația recerșută și, dacă e din altă dieceză, că a primit înalta încuviințare a P. S. Domn Episcop diecezan de a putea reflecta la această parohie.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu mine: *Gherasim Sârbu*, protopresbiter.

Ad Nr. 385/1919.

Pentru întregirea vacantului post de preot din parohia de clasa a II-a **Budinț**, tractul Belinț, se scrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. O sesie parohială de 30 jughăre, de pământ arător.
2. Un intravilan de $\frac{1}{2}$ jughăr.
3. Un extravilan de $\frac{1}{2}$ jughăr.
4. Stolele legale.
5. Întregirea dela stat, pentru care însă parohia nu ia răspunderea.

Alesul va avea să suporte toate sarcinile publice după sesia parohială, ce o beneficiază.

Reflectanții la acest post, cari trebuie să aibă cvalificația clasei, și dacă sunt din altă dieceză trebuie nainte de a concură, să se prezenteze șefului tractual, spre a-și dovedi că au această cvalificație și la P. S. Domn Episcop diecezan spre a-și da înalta încuviințare, vor așterne petițiile concursuale comitetului parohial din Budinț pe calea ofic. ppresb. rom. ort. în Belinț, județul Timiș, apoi se vor prezenta într'o Duminecă ori într'o sărbătoare în s. biserică, spre a-și arăta îndemănătatea în cântare, tipic și oratorie, eventual și în celebrare.

Alesul va avea să catehizeze, fără altă remunerație, elevii români ortodoxi dela școala noastră din Budinț.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu mine: *Gherasim Sârbu*, protopresbiter.

Pentru deplinirea stațiunii învățăorești din formata, se scrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Emolumentele sunt: 1. În bani 600 cor., 2. Despăgubirea de pășune după 3 capete vite, cu 35 cor. 3. Uzufuctul a $\frac{1}{4}$ intravilan în preț de 40 cor. 4. Pentru participare la conferințe 20 cor. 5. Scripturistica 10 cor. 6. Venitele cantonale circa 40 cor. 7. Locuința în natura constătoare din 2 chilii și cuină; apoi grajd și intravilan. 8. Întregirea salariului dela stat.

Alesul va fi îndatorat a prevedea cantoratul în-și afară de biserică; apoi a ceda jumătate din podul școlii, comunei bisericesti pentru fondul de bucate.

Petițiunile pentru acest post, — ajustate cu documentele necesare, — sunt a se adresa comitetului par. din Iermata și a se nainta Preaon. Oficiu pprese gr. or. rom. al Ienopolei (Borosjenő), având reflectanții a se prezenta, în termenul concursual, în s. biserică din Iermata, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Din ședința comit. par. din Iermata, ținută la 27 Noemvrie (10 Decemvrie) 1919.

Ioan Moga m. p., preș. com. par. *Onuf Buple* m. p., not. com. par.

În conțelegere cu: *Ioan Georgiu* m. p., ppresbiter insp. de școale conf.

Pentru deplinirea postului de învățător la școala confesională ortodoxă română din **Lalașinț**, se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Venitele sunt: 1. Salar anual ieictat pe credincioșii comunei Lalașinț 1000 cor. 2. Locuință cu 2 odăi în natură, cuină și supraedificatele dinpreună cu o grădină de 1200 st. □ dela comuna bisericască computate în 200 cor. 3. 4 jugh. și 400 st. □ pământ arător competiunța cantorală în preț de 220 cor. 4. Scripturistica 30 cor. 5. Diurne și spese de călătorie la conferința învățătorescă din cultul comunei 50 cor. 6. Re-

lutul de lemne în bani gata din cultul comunei 500 cor. din care se va încălzi și școala, adică: 250 cor. pentru învățător și 250 cor. pentru școală. Suma totală a tuturor emolumentelor face 2000 cor.

Învățătorul va avea să conducă elevii școlii în toată Dumineca și sărbătoarea la biserică, să conducă strănile, să instruiască elevii în cântările bisericești, întrucât va ști conduce și cor, va fi preferat.

Întregirea salariului dela suma fundamentală în sus se va cere dela stat, pentru care comuna bisericească nu garantează.

De servitorul școlii se îngrijește comuna bisericească în rândul servitorilor comunali pe Nrul casei, având un salariu anual de 64 cor.

Recursele ajustate cu toate actele necesare adresate comitetului parohial din Lalașinț se vor înainta oficiului protopopesc gr. or. rom. din Lipova în termenul fixat, iar reflectanții au a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sf. Biserică din Lalașinț pentru a-și arăta desteritatea în cele cantonale.

Din ședința comitetului parohial din Lalașinț ținută la 31 Octomvrie (13 Noemvrie) 1919.

Ioan Hadan, președ. com. par. *Ștefan Mihailovici*, not. com. par.

În conțelegere cu *Fabriciu Manuila* protopresbiter, inspector de școale.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea postului de paroh dela parohia de clasa primă din **Macea**, devenită vacantă în urma abdicării fostului preot Aurel Ciorgariu, la ordinul Ven. Consistor de sub Nr. 1095/1919, din oficiu se escrie concurs repetit cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia oficială „Biserica și Școala”.

Beneficiul de paroh e următorul: 1. Una sesiune parohială. 2. Dreptul de pășunat aparținător sesiei par. 3. Birul și stolele legale. 4. Congrua pentru care parohia nu garantează.

Alesul e îndatorat: a suporta toate dările după beneficiul său, și a catehiza la toate școlile din comună fără drept de remunerație dela parohie.

Parohia fiind de clasa primă dela recurenți se cere cvalificația prescrisă în concluzul Sinodului eparhial sub Nr. 84/1910,

Recursele ajustate cu documentele necesare, și cu atestat despre serviciul de până acum, sunt a se înainta în termenul concursual protopopului concernent în Chișineu (Kisjenő) județul Arad.

Recurenții, având în vedere § 33 din Regl. par., și pe lângă prealabila încuviințare a protopopului concernent, căruia au întâi ai dovedi că întrunesc toate condițiile din concurs, iar cei din altă dieceză, că au și consimțământul Consistorului diecezan, vor avea a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică din Macea, spre a-și arăta destoinicia în rituale, oratorice și cântarea bis.

Chișineu la 21 Dec. v. 1919.

Dr. Dimitrie Barbu m. p. protoiereu.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala confesională gr. ort. rom. a II-a din **Timișoara-Mehala** se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia oficială „Biserica și Școala” pe lângă salariul următor:

1. Salariu fundamental în bani gata 1200 coroane și cortel în natură dela comuna bisericească, iar întregirea salariului dela stat.

2. Pentru competiția de grădina 20 cor. relut.

3. Pentru conferințe 20 cor. când participă.

4. Pentru scripturistica 10 coroane.

Alesul va fi îndatorat pe speșele sale proprii a îngriji de curețenia locuinței sale învățătoresci, în partea din lăuntru, iar curățenia în partea din afară și eventualele reparaturi, cari prin folosință naturală provin cad în sarcina susținătorului de școală. Alesul va fi îndatorat a conduce și ținea și cantoralul în biserică fără altă remunerație precum și a ținea cu elevii sei și cei de confesiunea noastră dela școlile de stat din loc în toată Dumineca și Sărbătoarea înainte de sfta Liturgie exortări religioase și să-i instruiască în cântările bisericești. Dela recurenți se cere cvalificația învățătorescă prescrisă de lege.

Recurenții sunt avertisți, că recursurile lor instruite cu documentele reclamate de condiții-

nile acestui concurs adresate comitetului parohial în Timișoara-Mehala să le subștearnă în termenul prescris Prea Onoratului Domn protopresbiter Ioan Oprea în Timișoara-Fabric, precum și a se prezenta pe timpul publicat în vre-o Duminecă ori Sărbătoare în sfta biserică d'aici pentru a-și arăta desteritatea în cântare și tipic și pentru a se arăta și poporului.

Din ședința comitetului parohial gr. ort. român din Timișoara-Mehala, ținută la 1/14 Septemvrie 1919.

Sava Curule m. p., președintele comitetului par. *Moise Doboșan Iun.* m. p., notarul comitetului par.

În conțelegere cu: *Ioan Oprea* m. p., protopresbiter tractual.

—□— 3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a parohiei de cl. I. **Moroda**, în conformitate cu rezoluțiunea consistorială Nr. 2512/919, se esorie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare lu organul oficios „Biserica și Școala.”

Emolumentele sunt: 1. Uzufuctul grădinei și sesiunii parohiale. 2. Uzufuctul (1) unui jugh. 800 st. □ pământ extravilan din averea Br. Sina, ca recompensare pentru bir. 3. Stolele legale. 4. Întregirea venitului dela stat, pentru care comuna bisericească nu poate garantă casă parohială nu este; dările publice le va solvi alesul.

Concurenții din altă dieceză au să dovedească că au consentimentul Consistorului și respective a Episcopului diecezan.

Întrucât nu ar recurge nici un concurent cu cvalificațiunea de cl. I., se admit în mod excepțional și concurenți de cl. II.

Reflectanții la această parohie sunt poștiți ca recursurile ajustate conform Regulamentului și adresate comitetului par. din **Moroda**, să le subștearnă Oficiului protopresbiterial gr. or. rom. din Ienopolea (Boroșineu), având până la termenul regulamentar a se prezenta în s. biserică din Moroda, spre a-și arăta desteritatea în scele rituale și în oratorice.

Din ședința comitetului par. din Moroda ținută la 10/23 Noemvrie 1919.

Ioan Moga m. p. președinte adhoc. *Dimitru Mihulin* m. p. notar adhoc.

În conțelegere cu: *Ioan Georgia* m. p. protopresbiter.

—□— 3—3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresci dela școala confesională gr. or. rom. din **Mănerău**, protopresbiteratul Ienopoliei, să escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala.”

Venitele sunt: a) În bani gata din cassa cultului 534 cor. b) Bani de lemne 120 cor. c) venit cantonale 16 cor. d) Locuință cu 2 odăi, cuină, cămară, și grădina dela locuința învățătorului eca 800 st. □ e) Pentru scripturistica 20 cor. f) Participarea la adunarea generală și conferință 40 cor. și întregirea salariului dela stat. Încălzirea salei de învățământ, cade în sarcina comunei bis.

Venitul total dela confesiune dă suma de 670 cor. Învățătorul de mai nainte a avut dela stat toate gradațiile și adausele.

Alesul va trebui să provadă cantoralul la toate serviciile d-zești, să instruiască elevii în cântările bisericești, și va avea să cânte cu ei la serviciile sfinte liturgii în toate duminicile și sărbătorile.

Recursele ajustate cu toate actele necesare, adresate comitetului par. din **Mănerău**, să vor înainta la oficiul ppsc gr. or. rom. al Ienopolei (Boroșjenő) în termenul fixat iar reflectanții vor avea să se prezinte în vre-o Duminecă în sf. Biserică din Mănerău pentru a-și arăta desteritatea în celea cantonale.

Din ședința comitetului par. din Mănerău ținută la 24 Noemvrie (7 Decemvrie) 1919.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Ioan Georgia* m. p. protopresbiter insp. de școale conf.

—□— 3—3

BIBLIOGRAFII.

A apărut: **Calendarul diecezan din Arad pe anul 1920.** Conține cronologia pe anul 1920 sărbători și alte zile schimbăcioase, posturile, deslegări de post, parastasele oficioase, sărbătorile naționale, zilele de repaus la judecătoria, anotimpurile, partea calendaristică și o parte literară instructivă și variată cu poezii și proză din peana unor scriitori distinși. Prețul unui exemplar 6 cor. Prin poștă, în lipsă de circulație, nu se poate expeda. Se poate cumpăra, însă numai contra bani gata, (comision nu putem servi), în librăria diecezană din Arad, strada M. Eminescu (Deák Ferencz) Nr. 35.

Predici pentru toate Duminecile de peste an și alte ocaziuni. Acesta e titlul unui volum de 74 predici, scris de diaconul Dr. Gheorghe Comșa din Sibiu și preotul Gheorghe Maior din Vingard. Volumul are 329 pagini și a apărut acum de curând în tipografia diecezană din Arad cu aprobarea Consistorului arhidiecezan din Sibiu.

Conține predici scurte, cari au menirea să înlesnească chemarea învățătorescă a preoțimii noastre. Tratarea unitară a materiei, mulțimea exemplelor aduse și limba înțeleasă de toți, fac posibil ca și preoții ocupați mai din greu cu ale economiei, după o cetire a predicii, să-și poată îndeplini chemarea predicatorică. Cartea aceasta va contribui la edificarea sufletească a credincioșilor noștri, pentru cari biserica noastră dreptmăritoare a răsăritului va avea să rămână tot pe planul întâi.

Numai prin predică își va putea susține preotul român vaza și rolul din trecut. Acum, când războiul ne-a pus biserica la grele încercări, trebuie să arătăm, că privirile materialiste au să se îndrepte spre cele netrecătoare. Predica duce la scopul acesta. De aceea recomandăm acest volum în atențiunea preoțimii și învățătorimii noastre, mai ales, că adevărurile dezvoltate înrînsul nu sunt privite prin prisma războiului, ci sunt expuse cu raport la stări liniștite, iar din războiu s'au scos învățăminte.

Volumul se vinde la Librăria diecezană din Arad, precum și la toate librăriile din țară cu prețul de 15 cor. plus 80 fil. porto.

Dr. Cornelia Moga fost asistentă la clinica II-a de interne din Budapesta, aduce la cunoștința onor. public că s'a strămutat la **Arad, Strada Seminarului Nr. 1/b**, unde ordonează zilnic pentru boale interne și de nervi. Totodată deschide laborator pentru cercetări chimice, bacteriologice, terologice și laborator Röntgen. x—23

Aviz.

Prin aceasta aducem la cunoștința on. public, că

Croitoria Diecezană

(Strada Eminescu Nr. 35) și-a reînscut activitatea.

Primește

pentru renovare, transformare, întoarcere: haine civile și îmbrăcăminte preoțești. Confeționează: haine civile, ornate bisericești, prapori, steaguri, epitafe, perdele, măsaie etc. etc. :: :: prompt și pe lângă prețuri convenabile.

Cu stimă:

Librăria Diecezană, Arad.

Cenzurat: Alexandru T. Stamatiad.

Redactor responsabil: Dr. Teodor Botiș, profesor.